

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **M. A. T.**, zastoupeného Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Dušní 907/10, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 12. 2015, čj. KRPA-453648-40/ČJ-2015-000022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2016, čj. 1 A 111/2015 – 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 8228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 12. 2015, čj. KRPA-453648-40/ČJ-2015-000022, zajistila žalobce za účelem správního vyhoštění na 90 dnů podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).

II.

2. Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 28. 1. 2016, čj. 1 A 111/2015 – 43, zamítl. Rozsudek městského soudu je, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí správních soudů, dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

3. Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

4. Podle stěžovatele se městský soud nevypořádal s námitkou nezákonné délky zajištění. Nezákonnost zajištění na 90 dnů vyplývá z přetíženosti městského soudu, který není schopen doručovat rozhodnutí ve věci zajištění cizinců bezodkladně a doručuje rozsudky často až s měsíčním prodlením. Právo na periodický přezkum důvodů zajištění proto není zaručeno. Námitku stěžovatel podepřel odkazy na rozsudky městského soudu, které byly doručeny se zpožděním. Městský soud pouze odpověděl, že v posuzované věci rozhodl v zákonných lhůtách a vyhotovil rozsudek již v době vyhlášení na úřední desce. Tento závěr soudu byl podle stěžovatele mimoběžný, neboť se nevztahoval k argumentaci uplatněné v žalobě. Stěžovatel nezpochybnil, že napadený rozsudek byl doručen včas, ale tvrdil, že ve značné části (dvou třetinách) trpí doručování rozsudků městského soudu zásadními vadami.

5. Přetíženost městského soudu odpovídala situaci posuzované Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 29. 2. 2012, čj. 7 As 17/2012 – 36. Stěžovatel proto považoval rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný. Odkázal také na rozsudek ze dne 11. 3. 2016, čj. 4 Azs 16/2016 – 29, v němž Nejvyšší správní soud vyhověl jeho námitce nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, kterou stěžovatel odůvodnil obdobně jako v nyní posuzované věci.

6. Pro případ, že by Nejvyšší správní soud shledal napadený rozsudek přezkoumatelným, stěžovatel namítl, že městský soud nepovažoval prodlevy ve svém rozhodování v cizineckých věcech za důvod pro to, aby žalovaná stanovovala dobu zajištění v délce cca jednoho měsíce.

7. Senáty městského soudu 2 A a 4 A doručují zamítavé rozsudky v cizineckých věcech až po měsíci nebo i delší době od jejich vydání. Podle § 129a zákona o pobytu cizinců může cizinec požádat o propuštění až po 30 dnech od právní moci rozsudku. Zajištění cizinci tak nemohou dosáhnout pravidelného soudního přezkumu v přiměřených intervalech. V důsledku prodlevy s doručováním rozsudků (sedm týdnů až dva měsíce od vydání rozhodnutí o zajištění), mohou cizinci požádat o propuštění fakticky až po třech měsících od zajištění. S přihlédnutím k délce rozhodování Ředitelství služby cizinecké policie o žádosti o propuštění se může stát, že k následnému soudnímu přezkumu rozhodnutí o nepropuštění cizince dojde až v době, kdy je již vydáno další rozhodnutí o prodloužení zajištění. Institut žádosti o propuštění ze zajištění či alespoň jeho soudní přezkum tím ztrácí smysl.

8. Stěžovatel připustil, že popsané nedostatky se nevyskytují v rozhodování senátu městského soudu 1 A. Žalovaná je přesto podle stěžovatele povinna zohlednit, že u zbylých dvou senátů k prodlevám s doručováním dochází, a neměla by proto stanovit dobu zajištění delší než jeden měsíc. Závěry rozsudku čj. 7 As 17/2012 – 36 jsou použitelné v případě jakýchkoliv systémových nedostatků. Nejvyšší správní soud si může ověřit tyto nedostatky analýzou spisů týkajících se kasačních stížností cizinců proti rozhodnutím senátů 2 A a 4 A městského soudu.

9. Dále stěžovatel namítl nesprávné posouzení svého věku. V žalobě namítl, že nezná přesné datum svého narození, ví pouze to, že se narodil v roce X. Tuto skutečnost sdělil žalované, která za datum narození označila den X, což je setrvalá praxe v podobných případech. Z nesprávného posouzení věku stěžovatel dovodil další žalobní námítky týkající se doby zajištění, neustanovení opatrovníka a neposouzení vhodnosti umístění stěžovatele do zařízení pro zajištění cizinců.

10. Městský soud mylně tvrdil, že sám stěžovatel sdělil žalované datum X. Stěžovatel sdělil tlumočnickovi, že nezná přesné datum narození. Stěžovatel si je vědom, že Nejvyšší správní soud může jen obtížně zkoumat, zda tlumočnick nezakreslil výpověď stěžovatele nepřijatelným způsobem. Podstatné však je, že datum X je již na první pohled nápadné, protože žalovaná i jiné správní orgány používají 1. leden pro zápis neznámého nebo nejistého data narození (tato skutečnost je notorietou). Žalovaná se proto měla vypořádat s nabízející se úvahou, zda se stěžovatel nemohl ve skutečnosti narodit jindy v průběhu roku X. Takový závěr by měl za následek vznik řady povinností a omezení spojených se zajištěním nezletilé osoby. Městský soud nesprávně posoudil povinnosti žalované týkající se nápadného a výjimečného data narození.

IV.

11. Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

12. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

13. Kasační stížnost není důvodná.

14. Nejvyšší správní soud ověřil ze spisu městského soudu, že napadený rozsudek ze dne 28. 1. 2016 byl téhož dne odeslán a doručen do datové schránky zástupce stěžovatele. Tuto skutečnost stěžovatel nezpochybnil. V posuzované věci nenastaly tvrzené nedostatky spočívající v prodlevách při doručování rozsudků a postup městského soudu nijak nezasáhl do veřejných subjektivních práv stěžovatele. Městský soud postupoval pečlivě tak, aby případnému zásahu do práv stěžovatele zabránil.

15. Posouzení, zda se u městského soudu obecně vyskytují systémové nedostatky, které by mohly zasáhnout do práva jiných zajištěných cizinců na soudní přezkum, a zda měla žalovaná k těmto tvrzeným nedostatkům přihlédnout při stanovení doby zajištění, by bylo pouze hypotetické a nemohlo by mít žádný dopad do práv stěžovatele. Soud proto

neshledal důvod se těmito námitkami podrobněji zabývat. Řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu a navazující řízení o kasační stížnosti nejsou koncipovány jako *actio popularis*. Žalobce, resp. stěžovatel je oprávněn dovolávat se pouze nezákonnosti, která se dotkla jeho veřejných subjektivních práv (srov. rozsudky ze dne 4. 4. 2013 čj. 1 Afs 12/2013 – 30, odst. 19, nebo ze dne 11. 8. 2015, čj. 6 Azs 77/2015 – 36, odst. 18).

16. Odůvodnění napadeného rozsudku není srovnatelné s rozsudkem městského soudu posuzovaným Nejvyšším správním soudem v řízení sp. zn. 4 Azs 16/2016. V rozsudku ze dne 5. 1. 2016, čj. 1 A 95/2015 – 45, městský soud pouze odkázal stěžovatele na možnost požádat o propuštění ze zajištění podle § 129a zákona o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud upozornil, že předmětné ustanovení je součástí, nikoliv řešením stěžovatelem nastíněného problému, žalobní námitka proto zůstala bez řádné odpovědi.

17. Odpověď městského soudu v nyní posuzované věci poukazující na postup v zákonných lhůtách a neprodlené doručení rozsudku byla naopak přílehavá. Městský soud nemohl reagovat jinak na žalobní námitky, které s ohledem na skutkové okolnosti nedopadaly na posuzovanou věc. Sám stěžovatel připustil v doplnění žaloby, že si je vědom, že se žalobou bude zabývat senát 1 A, u kterého se systematické nedostatky v doručování nevyskytují, a proto je zaručeno, že v případě zamítnutí žaloby bude schopen v rozumném čase požádat o další soudní přezkum zajištění.

18. Nejvyšší správní soud proto přisvědčil městskému soudu, že předmětná námitka neodůvodňovala zrušení rozhodnutí žalované.

19. Soud neshledal důvodnou ani námitku nesprávného posouzení věku stěžovatele. S ohledem na skutečnost, že stěžovatel nedisponoval žádným dokladem, kterým by byl schopen prokázat svou totožnost, žalovaná vyšla při stanovení data narození především z jeho vlastní výpovědi zaznamenané do protokolu dne 12. 11. 2015: „*narodil jsem se X v Afghánistánu*“. Jakkoliv nelze zcela vyloučit, že výpověď mohla být tlumočnickem zkreslena, stěžovatel protokol podepsal a nevyjádřil žádnou připomínku k uvedenému datu narození. V průběhu řízení nevyšly najevo skutečnosti, pro které by žalovaná měla důvod pochybovat o zletilosti stěžovatele. Ve správním spisu jsou založeny i další listiny obsahující údaj o datu narození stěžovatele „X“ – např. protokol o vyjádření stěžovatele v rámci řízení o správním vyhoštění, rozhodnutí o správním vyhoštění, předchozí rozhodnutí o zajištění stěžovatele ze dne 12. 11. 2015. Uvedené listiny byly stěžovateli přetlumočeny a stěžovatel stvrdil svým podpisem, že obsahu listin porozuměl, nikdy ale nenamítl, že by datum narození mělo být nesprávné.

20. Ve spisu je založena také žaloba proti rozhodnutí o zajištění ze dne 12. 11. 2015, sepsaná ustanoveným advokátem Mgr. Lechovským, který stěžovatele zastupuje i v nyní posuzované věci. Ani v této žalobě či v průběhu následného soudního řízení stěžovatel netvrdil jiné datum narození nebo nezletilost (viz již zmíněný rozsudek městského soudu čj. 1 A 95/2015 – 45 a rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 Azs 16/2016 – 29).

21. Tvrzení o nesprávném datu narození stěžovatel uplatnil až v žalobě proti nyní napadenému rozhodnutí, přestože tak již mohl bezpochyby učinit dříve. Ostatně i sám

stěžovatel připustil, že si svou nezletilostí není jist, pouze ji nevylučuje. Nejvyšší správní soud proto shledal tvrzení stěžovatele o jeho nezletilosti nevěrohodným a účelovým.

22. Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek městského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

23. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

24. Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 5. 1. 2016, čj. 1 A 111/2015 – 18, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Lechovský. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 6200 Kč za dva úkony právní služby (podání kasační stížnosti a porada s klientem přesahující jednu hodinu doložená potvrzením na č. listu 24 soudního spisu) a dále paušální náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c), d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 6800 Kč. Tuto částku pak soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 1428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je zástupce stěžovatele jako plátce povinen odvést. Celková výše odměny za zastupování v řízení před Nejvyšším správním soudem činí 8228 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 19. dubna 2016

JUDr. Jan Passer
předseda senátu